

Fremsat den 4. februar 2020 af Søren Espersen (DF), Lise Bech (DF), Liselott Blixt (DF), Bent Bøgsted (DF),
Rene Christensen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om ligestilling mellem alle dele af rigsfællesskabet med hensyn til aftjening af værnepligt

Folketinget pålægger regeringen at tage de nødvendige lovgivningsinitiativer med henblik på, at alle dele af kongeriget ligestilles med hensyn til aftjening af værnepligt.

Bemærkninger til forslaget

Indeværende beslutningsforslag er en uændret genfremstilling af beslutningsforslag nr. B 61 fra folketingsåret 2016-17, forslag til folketingsbeslutning om ligestilling mellem alle dele af rigsfællesskabet med hensyn til aftjening af værnepligt, dog med opdaterede bemærkninger.

Grundloven, der som bekendt gælder for alle dele af rigsfællesskabet, pålægger enhver våbenfør mand at aftjene værnepligt. Således bliver enhver dansk mand med fast ophold i Danmark indkaldt til Forsvarets dag det år, hvor han fylder 18 år. Mænd, der har bopæl i andre dele af kongeriget – Grønland og Færøerne – skal til gengæld ikke aftjene værnepligt.

Desuden er det således, at mænd, der er flyttet til Danmark efter at have haft ophold på Færøerne eller i Grønland i mindst 10 år, efter ansøgning kan fritages for værnepligt i Danmark.

Af Betænkning angående revision af værnepligtslovgivningen, som blev afgivet i 1952 af Indenrigsministeriets værnepligtsudvalg fremgår, at det i værnepligtslov nr. 123 af 8. juni 1912 bestemmes, at »de, der er født på Færøerne eller Grønland, [er] fritaget for værnepligten, så længe de ikke erhverver fast hjem i den øvrige del af den danske stat«, og at disse bestemmelser svarer til reglerne i de tidligere værnepligtslove af 12. februar 1849, 2. marts 1861 og 6. marts 1869.

Bestemmelsen om, at færøske og grønlandske mænd ikke skal aftjene værnepligt, stammer således helt tilbage fra de tidligste værnepligtslove. Meget er imidlertid sket siden, og især i de seneste år har de to samfund oplevet en rivende udvikling med selvstyre og hjemtagelse af stadig flere sagsområder.

Specielt når det drejer sig om det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, inddrages grønlandske og færøske myndigheder mere og mere.

Set i lyset af denne positive udvikling mener Dansk Folkeparti, at det er naturligt at se på, om det fortsat giver mening, at grønlandske og færøske mænd skal være fritaget for værnepligt. I vore øjne bør alle tre befolkningsgrupper i rigsfællesskabet være en del af forsvaret og beredskabet.

Det blev bl.a. fremhævet af den grønlandske selvstyrekommission, der blev nedsat af landsstyret ved årsskiftet 1999-2000, og som i april 2003 afgav rapport om selvstyre i Grønland. Kommissionen skrev således, at der bør indføres

en kombination af en værnepligt og en civil samfundspligt (CSP) for den grønlandske ungdom, idet der i den grønlandske ungdom er et voksende ønske om at være med til at tage et personligt ansvar for samfundets fremtid. Samtidig mente kommissionen, at hvis Grønland skal overskride tærsklen fra sikkerhedspolitisk set at være et protektorat med hjemmestyre til at indgå i et reelt partnerskab med Danmark, kommer det grønlandske folk ikke uden om at tage et medansvar og yde sit bidrag til at tage vare på kongeriget.

Denne anbefaling følges op i Forsvarsministeriets analyse fra 2016 om fremtidig opgaveløsning i Arktis. Her peges der på, at der er et uudnyttet potentiale for ansættelse og involvering af den grønlandske befolkning til løsningen af forsvars- og beredskabsopgaver. Analysen anbefaler, at der iværksættes en række pilotprojekter, og at forskellige elementer af forsvarets uddannelser etableres i Grønland.

Viljen til at deltage i forsvaret er da også til stede i Grønland. Det ses ved den store interesse, der har været i Grønland for at møde op ved den tillempede version af Forsvarets dag.

Denne analyse gælder naturligvis også for Færøerne, selv om det er en langt mere udbredt praksis blandt unge færinger at rejse til Danmark og tage en uddannelse i Forsvaret. Både Færøerne og Grønland ønsker mere selvstændighed og heri bør indgå som en naturlig del, at den grønlandske og den færøske befolkning bidrager til forsvaret og redningsberedskabet.

I den forbindelse er værnepligten en glimrende rekrutteringsmekanisme til forsvaret og redningsberedskabet. Sammenlægningen af Grønlands Kommando og Færøernes Kommando til Arktisk Kommando med placering i Nuuk/Godthåb og med et forbindelselement i Tórshavn understøtter kun denne udvikling og viser, at der er behov for, at folk med lokalt kendskab bidrager til varetagelsen af forsvarets og beredskabets opgaver i de to lande.

De økonomiske omkostninger ved dette forslag er begrænsede: Tidligere forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen har tidligere vurderet, at en udvidelse af værnepligten til også at gælde Færøerne og Grønland vil indebære årlige omkostninger på 1,5-3,6 mio. kr., jf. svar på FOU alm. del – spørgsmål 40, folketingsåret 2016-17. Disse omkostninger kan uden problemer afholdes inden for Forsvarsministeriets ramme.

Skriftlig fremsættelse

Søren Espersen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling mellem alle dele af rigsfællesskabet med hensyn til aftjening af værnepligt.

(Beslutningsforslag nr. B 86)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.